

De problematiek van de kwartaalsaldi naar volume gemeten in kettingeuro's: niveaus en bijdragen tot de groei - een nieuwe benadering in de nationale kwartaalrekeningen

Inleiding

De non-additiviteit van de kettingvolume maatstaven vormt een probleem voor de berekening van de bijdragen tot de groei (waarvan de traditionele formule berust op de additiviteit van de behandelde reeksen)

Die berekening is evenwel noodzakelijk bij de voorstelling van de nationale rekeningen voor alle saldovariabelen - in de kwartaalrekeningen: de netto-uitvoer van goederen en diensten en de voorraadwijzigingen. Aangezien deze aggregaten van teken kunnen veranderen, is het immers niet significant om er de groei noch de deflatoren van te berekenen; derhalve is de berekening zelf van volumereeksen in kettingniveaus eveneens ongeschikt voor deze variabelen.

Dit probleem kan vrij gemakkelijk worden opgevangen voor de jaarreeksen, maar de methode is complexer voor de kwartaalreeksen; tot dusver werd de berekeningsformule voor de bijdragen tot de traditionele groei die van toepassing is op additieve reeksen oneigenlijk gebruikt.

In juli 2010 heeft de wijziging van het referentiejaar (van 2007 naar 2008) voor de kettingindexcijfers van de volumereeksen in de jaarrekeningen echter tot gevolg gehad dat de simplistische berekening die tot dan toe werd uitgevoerd onbruikbare resultaten zouden opleveren voor de driemaandelijke netto-uitvoer en voorraadwijzigingen; een dringende wijziging was noodzakelijk om te vermijden dat zinloze bijdragen tot de groei zouden worden gepubliceerd. Er werd toen een waarschuwing opgenomen in het persbericht en in de publicatie op papier, waarin werd aangekondigd dat de eerstvolgende papierpublicatie een gedetailleerde methodologische toelichting zou bevatten.

1. Het probleem van de berekening van de bijdragen tot de groei voor de volumereeksen in kettingniveaus

De kettingvolume maatstaven bestaan erin dat wordt uitgegaan van het verloop van de hoeveelheden op grond van de prijsstructuur van het voorgaande jaar ("previous year prices" of "PYP"), teneinde de veranderingen in de structuur van de relatieve prijzen snel te weerspiegelen.

De volumenniveaus tegen de prijzen van het voorgaande jaar kunnen echter niet worden aangewend als tijdreeksen, vermits het verloop ervan tussen twee jaren zowel dat van de volumes als van de prijzen bestrijkt (basiswijziging). Deze ontwikkelingen dienen dus in kettingreeksen te worden weergegeven op basis van de waarde van een bepaald referentiejaar.

Het grootste nadeel van de volumes in kettingreeksen is het verlies aan additiviteit. Dit wil zeggen dat de aggregaten niet direct kunnen worden verkregen als de som van de componenten¹; dit bemoeilijkt de opstelling van de rekeningen, alsook hun voorstelling aan de gebruikers.

De berekening van de bijdragen tot de groei, die gebaseerd is op de additiviteitskenmerken van de boekhoudkundige aggregaten, wordt beïnvloed door dit gebrek aan additiviteit.

Bij de berekening van het bbp wordt het verloop van minstens twee variabelen - **de netto-uitvoer** en de **voorraadwijzigingen** - weergegeven als bijdragen tot de bbp-groei.

1.1 Huidige methode

Tot nu toe werden in de driemaandelijke publicaties van het INR de bijdragen tot de bbp-groei berekend volgens een zogenaamde "simplistische" methode, m.a.w. de methode die vroeger werd toegepast aan de reeksen tegen vaste prijzen. Het voordeel van deze werkwijze is de eenvoud van berekening en het feit dat alle gebruikers ermee vertrouwd zijn.

De formule voor de bijdrage van component C tot de bbp-groei op tijdstip t is als volgt:

$$(C, \text{volume}_t - C, \text{volume}_{t-1}) / \text{BBP}, \text{volume}_{t-1}$$

Deze methode is alleen maar rekenkundig juist indien de gegevens waarop ze betrekking heeft additief zijn². Aangezien de volumes in kettingreeksen echter niet additief zijn heeft zij als nadeel dat de aldus berekende bijdragen evenmin additief zijn, d.w.z. dat de som van de bijdragen van de componenten niet gelijk is aan de bbp-groei, waardoor de oefening haar nut verliest.

1.2 Nieuwe methode

De methode die vanaf nu wordt gebruikt biedt een oplossing voor het probleem van de niet-additiviteit, door te werken op de reeksen uitgedrukt in prijzen van het voorgaande jaar.

Component C, op tijdstip t, tegen de prijzen van het voorgaande jaar (PYP), wordt als volgt gedefinieerd:

$$C, \text{PYP}_t = (C, \text{volume}_t * C, \text{deflator}_{t-1}) / 100$$

De PYP-reeksen zijn additief en vertonen per definitie hetzelfde verloop als de kettinggegevens ("chain-linked volumes" of "CLV").

De bijdragen tot de groei zullen kunnen worden berekend aan de hand van die reeksen en van de reeksen van het voorgaande jaar geraamd tegen lopende prijzen.

2. Berekeningsmethode op jaarbasis

2.1 Formule voor de berekening op jaarbasis

Op jaarbasis kan de berekening van de bijdrage van component C tot de bbp-groei voor het jaar T ("Bijdr, C BBP") als volgt worden samengevat:

$$\text{Contrib C}_{\text{BBP}} = (C, \text{PYP}_T - C, \text{CUP}_{T-1}) / \text{BBP}, \text{CUP}_{T-1}$$

waarbij

CUP = gegevens tegen lopende prijzen

PYP = gegevens tegen de prijzen van het voorgaande jaar

1. Behalve voor het referentiejaar en het jaar erna.

2. Ze is dus nog steeds van toepassing op de gegevens tegen lopende prijzen.

2.2 Bijdrage tot de groei van de saldi

Voor de aggregaten die per saldo worden berekend, bestaat de methode die onder meer door INSEE en Eurostat wordt toegepast erin hun bijdrage te definiëren als het verschil tussen de samenstellende aggregaten, en dit zowel op jaarbasis als op kwartaalbasis.

- de bijdrage van de netto-uitvoer van goederen en diensten (X_{netto}) tot de bbp-ontwikkeling wordt gedefinieerd als het verschil tussen de bijdrage van de uitvoer tot deze variabele en van de invoer tot diezelfde variabele:

$$\text{Bijdr } X_{\text{netto}}_{\text{BBP}} = \text{bijdr } X_{\text{BBP}} - \text{bijdr } M_{\text{BBP}}$$

waarbij

X = uitvoer

M = invoer

- De bijdrage van de voorraadwijzigingen (dstocks), die in de bestedingsoptiek het evenwicht met de productieoptiek verschaft, wordt berekend als het verschil tussen de bbp-groei en de bijdragen van alle andere componenten van die optiek:

$$\text{Bijdr d Stocks}_{\text{BBP}} = \text{groei BBP} - \text{bijdr } C_{\text{priv}}_{\text{BBP}} - \text{bijdr } C_{\text{pub}}_{\text{BBP}} - \text{bijdr } I_{\text{BBP}} \\ - (\text{bijdr } X_{\text{BBP}} - \text{bijdr } M_{\text{BBP}})$$

waarbij

C_{priv} = particuliere consumptie

C_{pub} = overheidsconsumptie

I = totale investeringen

3. Berekeningsmethode van het INSEE voor de driemaandelijke kettingindexcijfers volgens de methode van de overlapping op jaarbasis («annual overlap»)

De materie wordt veel complexer wanneer de bijdragen tot de groei op kwartaalbasis moeten worden berekend.

Alvorens de berekening van de bijdragen uiteen te zetten, wordt de techniek van de kettingindexcijfers gebruikt bij de kwartaalrekeningen kort in herinnering gebracht.

3.1 Herinnering: de berekening van de volumes in kettingindexcijfers op kwartaalbasis

Teneinde het voor de jaarrekeningen toegepaste principe over te nemen zou de berekening van de driemaandelijke volumereeksen op basis van kettingindexcijfers kunnen gebeuren tegen de prijzen van het voorgaande kwartaal (dit heet een kettingmaatstaf met kwartaalschakel).

Deze methode levert twee problemen op: enerzijds zouden de vier kwartalen naar volume, die elk een verschillend prijsstructuur hanteren, niet direct kunnen worden opgeteld om het aggregaat op jaarbasis te verkrijgen; anderzijds zouden de bewegingen tijdens het jaar van sommige prijzen een grillig verloop van het ene kwartaal tot het andere kunnen vertonen.

Om de coherentie met de jaarrekeningen te verbeteren is er dus voor gekozen om ook met de prijzen van het voorgaande jaar te werken (het betreft dus een kettingmaatstaf met jaarschakel).

Het INR heeft, zoals vele Europese landen en conform de aanbevelingen van Eurostat, de techniek van de overlapping op jaarbasis («annual overlap»)¹ ingevoerd, waarbij het volume van ieder kwartaal wordt berekend

1. Gekozen voor het relatieve gebruiksgemak in het kader van de methode van temporele desaggregatie, die wordt toegepast voor de opstelling van de Belgische kwartaalrekeningen. Twee andere methodes zijn a priori beschikbaar: enerzijds de kwartaaloverlapping ("one quarter overlap"), anderzijds de techniek van de jaar-op-jaaroverlapping ("over-the-year overlap"), een techniek die echter wordt verworpen door zowel het IMF (SNA) als Eurostat, omdat die kan leiden tot contrasterende ontwikkelingen, en tevens een additiviteits- en coherentieprobleem kan opleveren.

tegen de gemiddelde prijs van het voorgaande jaar en een kettingindexcijfer wordt berekend op basis van de jaarrekeningen.

Deze techniek biedt twee voordelen:

- de niveaus van de vier kwartalen van het jaar kunnen worden opgeteld en het cijfer op jaarbasis wordt direct verkregen (additiviteit van de kwartalen tijdens het jaar);
- er worden rechtstreeks coherente groeicijfers op jaarbasis verkregen tussen de kwartaal- en de jaarrekeningen.

De methode heeft echter als nadeel dat de volumegroei in het eerste kwartaal van een jaar t.o.v. het vierde kwartaal van het voorgaande jaar de wijziging van de prijsstructuur omvat (het volume van het eerste kwartaal van jaar T wordt berekend tegen de prijzen van jaar T-1, terwijl het volume van het vierde kwartaal van jaar T-1 wordt berekend tegen de prijzen van jaar T-2).

3.2 De berekening van de bijdragen tot de groei voor de volumes die d.m.v. een «annual overlap» worden verkregen.

Het principe is als volgt: om de niet-additiviteit te omzeilen worden de bijdragen, zoals bij de bovenvermelde berekening op jaarbasis, benaderd via een conversie tegen de prijzen van het voorgaande jaar (PYP), die additief zijn en dezelfde ontwikkelingen vertonen als de CLV-gegevens (per definitie van de berekening van CLV en van de techniek van de annual overlap).

De nieuwsgierige lezer wordt verwezen naar de zeer volledige methodologische toelichting van het INSEE¹, die hieronder wordt samengevat.

3.2.1 Berekening op kwartaalbasis (kwartaal q ten opzichte van kwartaal q-1)

Op kwartaalbasis vertonen de PYP-gegevens hetzelfde verloop als de CLV-gegevens voor de kwartalen 2 tot 4.

De bijdrage van component C tot de bbp-groei naar volume is:

$$\text{Bijdr C}_{\text{BBP } q, q-1} = \left[\frac{C_{\text{CLV}, q} - C_{\text{CLV}, q-1}}{\text{BBP}_{\text{CLV}, q-1}} \right] * \left\langle \frac{C_{P, T-1}}{\text{BBP}_{P, T-1}} \right\rangle$$

waarbij:

- CLV = volumes in kettingcijfers
- P = deflator op jaarbasis afgeleid van de CLV= CUP op jaarbasis / CLV op jaarbasis
- q = kwartaal q
- T = jaar T

waarbij de term tussen [] de intuïtieve berekening is van de bijdrage voor de additieve gegevens, gecorrigeerd voor het prijsverschil tussen component C en het bbp voor het voorgaande jaar T-1 (term vermeld tussen < >).

Er rijst echter een probleem voor het eerste kwartaal van een jaar T, dat als PYP wordt geraamd tegen de prijzen van T-1, terwijl het voorafgaande kwartaal, nl. het vierde kwartaal van het jaar T-1, wordt geraamd tegen de prijzen van het jaar T-2.

Voor de bijdragen tot de kwartaal-op-kwartaalgroei van het eerste kwartaal dient dus de berekening te worden aangepast om dit verschil in prijsstelsel te corrigeren.

Dit is precies wat de term tussen { } doet, waarbij het verschil tussen de relatieve prijzen op jaarbasis tussen T-1 en T-2 (eerste term tussen haakjes) wordt gewogen door het verschil tussen het gewicht op kwartaal- en op jaarbasis naar volume van de component in het bbp in het vierde kwartaal van het voorgaande jaar (tweede term tussen haakjes).

1. Methodologie INSEE (bestaat alleen in het Frans):
http://www.insee.fr/fr/indicateurs/cnat_trim/Pub_Meth/Calcul%20des%20contributions%20en%20volumes%20cha%EEn%E9s.pdf

Voor het eerste kwartaal, wordt de formule:

$$\text{Bijdr } C_{BBP, q, q-1} = \left[\frac{C_{CLV, q} - C_{CLV, q-1}}{BBP_{CLV, q-1}} \right] * \frac{C_{P, T-1}}{BBP_{P, T-1}} + \left\{ \left(\frac{C_{P, T-1}}{BBP_{P, T-1}} - \frac{C_{P, T-2}}{BBP_{P, T-2}} \right) * \left(\frac{C_{CLV, q-1}}{BBP_{CLV, q-1}} - \frac{C_{CLV, T-1}}{BBP_{CLV, T-1}} \right) \right\}$$

waarbij $q = q1$ van jaar T
 $q-1 = q4$ van jaar T-1

3.2.2 Berekening op jaarbasis (kwartaal q ten opzichte van kwartaal q-4)

In het geval van de bijdragen tot de jaar-op-jaargroei worden bij de vergelijking van elk kwartaal twee prijsstructuren gehanteerd (prijzen van T-1 voor de kwartalen van T, prijzen van T-2 voor de kwartalen van T-1).

De correctiefactor moet worden gehanteerd **voor alle kwartalen**:

$$\text{Bijdr } C_{BBP, q, q-4} = \left[\frac{C_{CLV, q} - C_{CLV, q-4}}{BBP_{CLV, q-4}} \right] * \frac{C_{P, T-1}}{BBP_{P, T-1}} + \left\{ \left(\frac{C_{P, T-1}}{BBP_{P, T-1}} - \frac{C_{P, T-2}}{BBP_{P, T-2}} \right) * \left(\frac{C_{CLV, q-4}}{BBP_{CLV, q-4}} - \frac{C_{CLV, T-1}}{BBP_{CLV, T-1}} \right) \right\}$$

3.2.3 Praktisch:

Op de onderstaande pagina van zijn website stelt het INSEE een macro in Excel ter beschikking om de bijdragen tot de groei te berekenen aan de hand van kwartaalgegevens in waarde en in kettingeuro's volgens de techniek van de «annual overlap»:

http://www.insee.fr/fr/themes/theme.asp?theme=16&sous_theme=8&type=2&nivgeo=0&page=methodologie.htm

vervolgens klikken op de Excel-tab «exemple de calcul de contributions»

4. Illustratie

4.1 Op jaarbasis

De voorbeelden van tabel 1 tonen aan dat de verschillen tussen de resultaten van beide methodes meestal klein zijn, doordat de ontwikkelingen van de relatieve prijzen tussen de componenten van het meest gedetailleerde berekeningsniveau gering zijn. Aangezien het internationale handelsverkeer vaak markantere ontwikkelingen t.o.v. het bbp te zien geeft dan de particuliere consumptie, zijn de verschillen tussen beide berekeningen iets groter.

TABEL 1 BIJDRAGE TOT DE JAARLIJKSE BBP-GROEI NAAR VOLUME VAN BEPAALDE GROTE AGGREGATEN UIT DE BESTEDINGSOPTIEK (VERSIE JULI 2010)

	Particuliere consumptie			Uitvoer van goederen en diensten			Invoer van goederen en diensten		
	"Simplistische" methode	Berekening via PYP	Vershil	"Simplistische" methode	Berekening via PYP	Vershil	"Simplistische" methode	Berekening via PYP	Vershil
1996	1,0%	1,1%	-0,1%	2,3%	2,4%	-0,1%	2,7%	2,6%	0,1%
1997	1,2%	1,1%	0,1%	6,4%	6,6%	-0,2%	5,8%	5,6%	0,2%
1998	1,4%	1,4%	0,0%	3,2%	3,3%	-0,1%	3,8%	3,7%	0,1%
1999	1,1%	1,1%	0,0%	3,1%	3,1%	0,0%	1,9%	1,8%	0,1%
2000	1,5%	1,4%	0,1%	8,3%	8,3%	0,0%	8,5%	8,0%	0,5%
2001	0,7%	0,8%	-0,1%	0,8%	0,8%	0,0%	0,1%	0,1%	0,0%
2002	0,3%	0,3%	0,0%	2,1%	2,1%	0,0%	0,7%	0,7%	0,0%
2003	0,4%	0,3%	0,1%	0,6%	0,6%	0,0%	0,6%	0,6%	0,0%
2004	0,8%	0,8%	0,0%	5,1%	4,9%	0,2%	4,9%	4,6%	0,3%
2005	0,7%	0,5%	0,2%	3,7%	3,5%	0,2%	4,5%	4,2%	0,3%
2006	1,0%	0,9%	0,1%	4,1%	4,1%	0,0%	3,7%	3,5%	0,2%
2007	0,9%	0,9%	0,0%	3,7%	3,6%	0,1%	3,8%	3,7%	0,1%
2008	0,7%	0,8%	-0,1%	1,4%	1,4%	0,0%	2,5%	2,4%	0,1%
2009	-0,1%	-0,1%	0,0%	-9,9%	-9,9%	0,0%	-9,4%	-9,4%	0,0%

Bron: ICN

4.2 Op kwartaalbasis

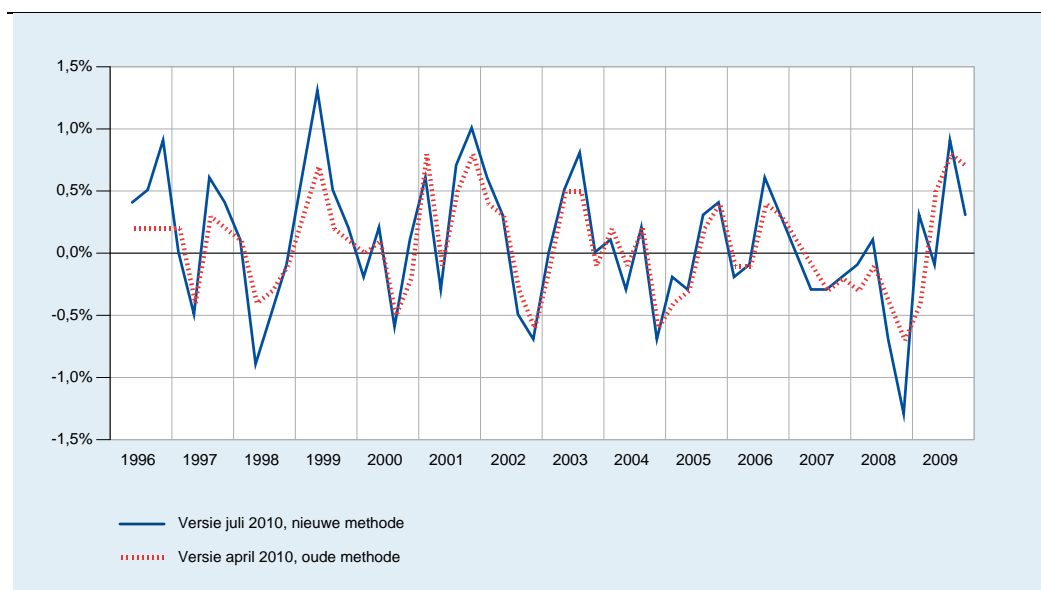
Gelijkaardige vaststellingen kunnen mutatis mutandis worden gedaan voor de componenten van de kwartaalrekeningen. Ter wille van bondigheid worden hier enkel de resultaten vergeleken voor de twee saldi die bij de bbp-berekening op kwartaalbasis worden gehanteerd, zijnde de netto-uitvoer en de voorraadwijzigingen.

4.2.1 Netto-uitvoer van goederen en diensten

- In vergelijking met het voorgaande kwartaal

De wijziging in de methode betekent geen fundamentele verandering van het profiel van de bijdragen van het netto handelsverkeer met het buitenland tot de bbp-groei. De nieuwe methodologie levert echter iets meer volatiele resultaten op (grafiek 1).

GRAFIEK 1 HERZIENING VAN DE BEREKENING VAN DE BIJDRAGE VAN DE NETTO-UITVOER TOT DE KWARTAAL OP KWARTAAL BBP-GROEI¹

Bron: ICN

1 Voor seizoen- en kalenderinvloeden gezuiverde gegevens.

Het verloop van de invoer- en uitvoerprijzen van het voorgaande jaar ten opzichte van de bbp-deflator heeft een versterkend effect, zoals in tabel 2 wordt aangetoond. De verschillen vloeien ook voort uit de herziening van de kwartaalrekeningen ten gevolge van de afstemming op de nieuwe nationale jaarrekeningen die half juli 2010 werden gepubliceerd¹ (grafiek 2).

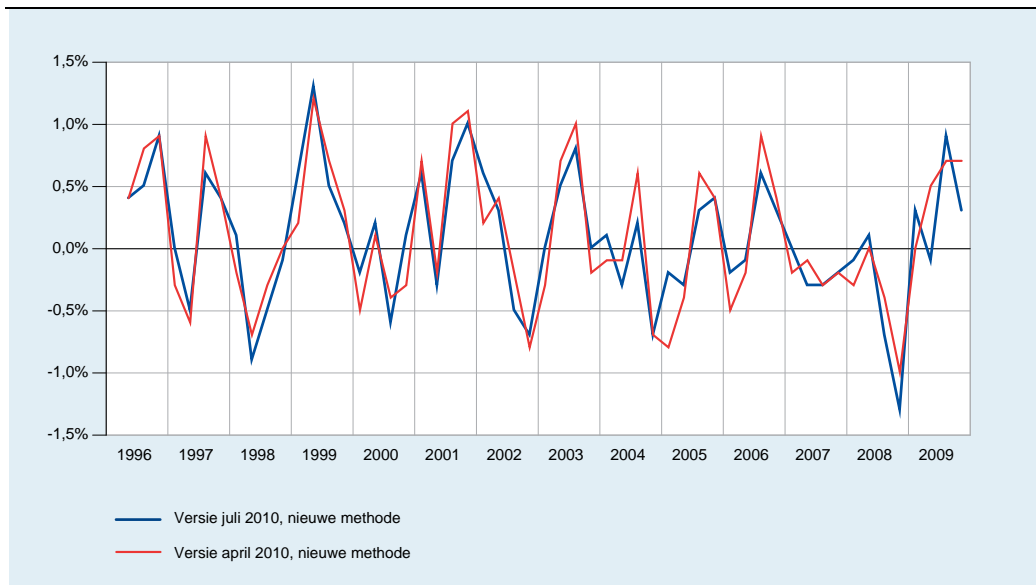
TABEL 2 VERLOOP VAN DE PRIJZEN VAN HET VOORGAANDE JAAR TEN OPZICHTE VAN DE BBP-DEFLATOR

	factor $\left(\frac{CP, T-1}{BBP P, T-1}\right)$ in de formule voor de berekening van de bijdrage		
	voor de uitvoer	voor de invoer	voor de netto-uitvoer
	fX	fM	=fX-fM
1996	4,4%	-2,4%	6,7%
1997	2,4%	-3,4%	5,8%
1998	2,7%	-2,7%	5,5%
1999	-0,2%	-6,3%	6,1%
2000	-0,5%	-5,6%	5,0%
2001	2,9%	-0,2%	3,1%
2002	2,2%	-1,0%	3,2%
2003	-0,4%	-4,6%	4,2%
2004	-3,7%	-7,6%	4,0%
2005	-3,8%	-6,9%	3,1%
2006	-2,2%	-5,2%	3,0%
2007	-1,9%	-4,1%	2,2%
2008	-2,0%	-4,4%	2,3%
2009	0,0%	0,0%	0,0%

Bron: ICN

1. Bij deze gelegenheid werden de kwartaalreeksen volledig herzien, ook al worden de jaarlijkse ontwikkelingen naar volume slechts herzien voor de recentste jaren. De kwartaalrekeningen worden immers geraamd door de berekeningsprocedure aan te vatten met de CLV-volumes, waarvan de niveaus volledig worden gewijzigd door de verandering van het referentiejaar. Bovendien wordt door het toevoegen van nieuwe gegevens op jaar- en kwartaalbasis aan het einde van de tijdreeksen een herberekening gemaakt van de seizoen- en kalenderinvloeden, wat ook een impact heeft op de historische gegevens in waarde, afgeleid als de verhouding tussen de volumes en de deflatoren.

**GRAFIEK 2 BIJDRAGE VAN DE NETTO-UITVOER TOT DE KWARTAAL OP KWARTAAL BBP-GROEI¹
IMPACT VAN VERANDERING VAN VERSIE**

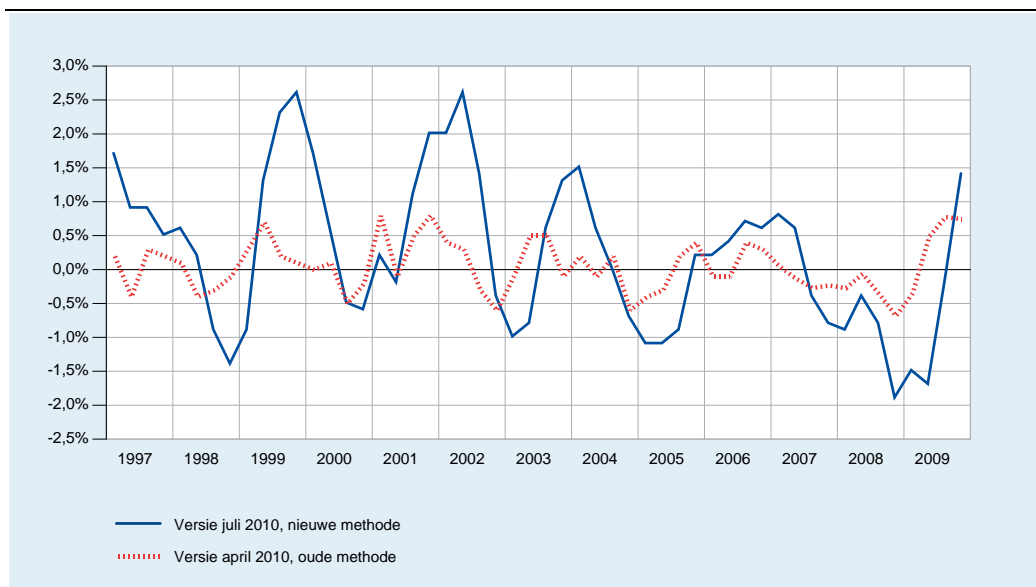

Bron: ICN

¹ Voor seizoen- en kalenderinvloeden gezuiverde gegevens.

- In vergelijking met het overeenstemmende kwartaal van het voorgaande jaar

GRAFIEK 3 HERZIENING VAN DE BEREKENING VAN DE BIJDRAGE VAN DE NETTO-UITVOER TOT DE JAAR OP JAAR BBP-GROEI¹

Source: ICN

¹ Voor seizoen- en kalendereffect gezuiverde gegevens.

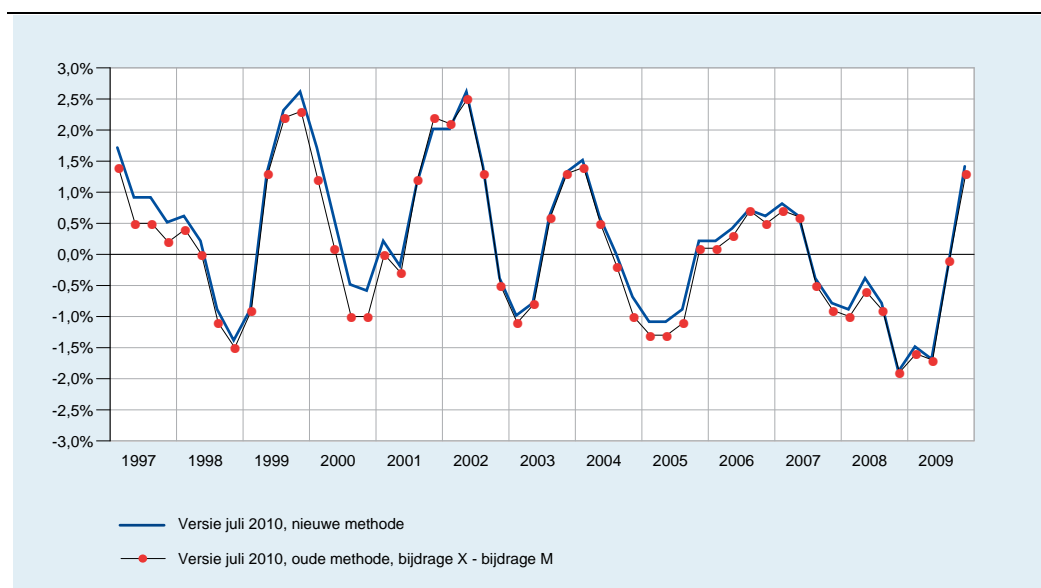
De verschillen tussen beide werkwijzen zijn groter in geval van vergelijking met het overeenstemmende kwartaal van het voorgaande jaar. Dit kan a priori logisch lijken vermits de zwakte van de simplistische methode zich vooral toespitst op het eerste kwartaal bij de kwartaal-op-kwartaal berekening, terwijl de verschillen tussen de relatieve prijzen op jaarbasis worden verwaarloosd in elk van de vier kwartalen wanneer men vergelijkingen op jaarbasis maakt.

De hoofdoorzaak van de verschillen tussen de oude en de nieuwe methodologie is echter totaal anders: in het verleden werd de bijdrage tot de groei rechtstreeks berekend op de netto-uitvoer in CLV zelf (wegens de niet-additiviteit). De berekening van volumes in kettingindexcijfers is echter, zoals gezegd, niet geschikt voor de saldi die positieve of negatieve waarden kunnen aannemen of dicht bij nul kunnen liggen¹.

Bij de kwartaalrekeningen werd deze operatie evenwel tot dusver uitgevoerd, zoals gebeurt bij de jaarrekeningen, en de methode voor de driemaandelijkse kettingindexcijfers was er gelijkaardig (via de PYP), maar zij is zeer onvolmaakt.

Indien men in de oude methode de bijdrage van de netto-uitvoer had berekend als het verschil tussen de bijdrage van de uitvoer en die van de invoer, dan zou het verkregen resultaat vrij dicht dat van de nieuwe methode hebben benaderd, zoals blijkt uit grafiek 4.

**GRAFIEK 4 BIJDRAGE VAN DE NETTO-UITVOER TOT DE JAAR OP JAAR BBP-GROEI¹
VERGELIJKING TUSSEN DE NIEUWE METHODE EN DE OUDE METHODE PER VERSCHIL BEREKEND OP DE BIJDAGEN VAN DE COMPONENTEN**

Bron: ICN

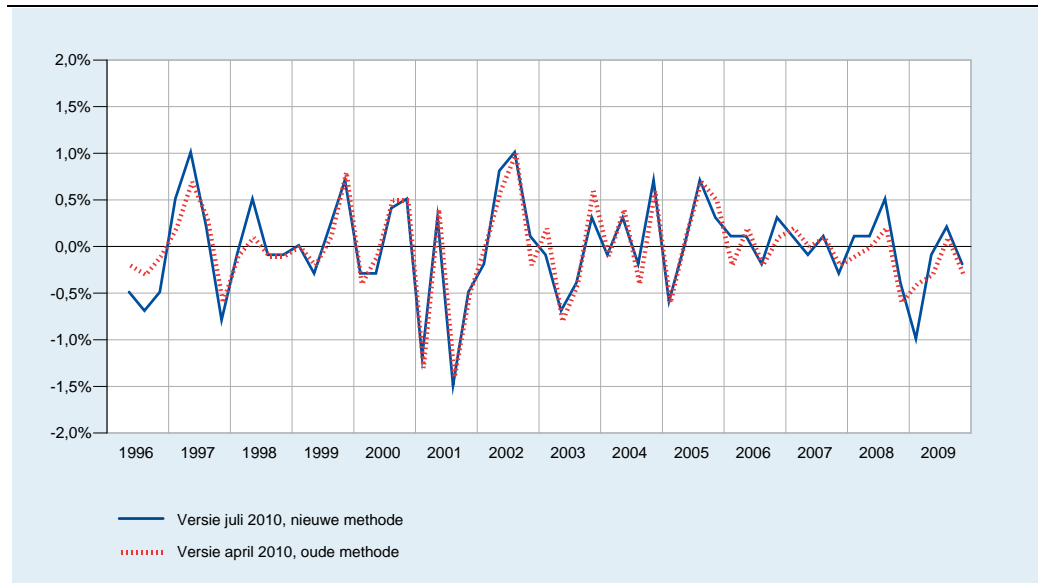
¹ Voor seizoen- en kalenderinvloeden gezuiverde gegevens.

1. «Strictly speaking, any national accounts variable that, by definition, can take on both positive or negative values is not suited for chain-linking, the sign of the resulting chain is uninterpretable, values close to zero lead to large fluctuations in the chain, and any real zero in the series would cause the chain to either break or fix the series at zero for all following observations. The main variables concerned in national accounts are the changes in inventories, the acquisition less disposal of valuables and the external balance. (...) In consequence, it is common to not provide any volume series for these variables at all, but to show them only at current prices and at previous year's prices, and to supplement this with their contributions to GDP growth from an auxiliary calculation.» (Source: Eurostat, «Frequently asked questions on national Accounts», 2010)

4.2.2 Voorraadwijzigingen

- In vergelijking met het voorgaande kwartaal

GRAFIEK 5 HERZIENING VAN DE BEREKENING VAN DE BIJDRAGE VAN DE VOORRAADWIJZIGINGEN TOT DE KWARTAAL OP KWARTAAL BBP-GROEI¹

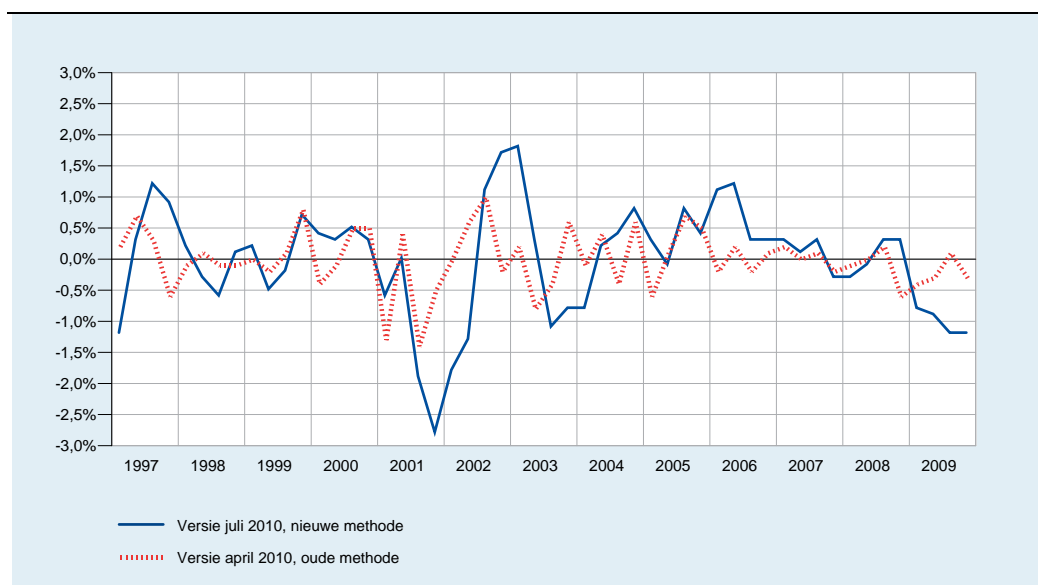
Bron: ICN

¹ Voor seizoen- en kalenderinvloeden gezuiverde gegevens.

De herziening van de bijdragen van de voorraadwijzigingen tot de bbp-groei op kwartaalbasis is doorgaans zeer beperkt (grafiek 5).

- In vergelijking met het overeenstemmende kwartaal van het voorgaande jaar

GRAFIEK 6 HERZIENING VAN DE BEREKENING VAN DE BIJDRAGE VAN DE VOORRAADWIJZIGINGEN TOT DE JAAR OP JAAR BBP-GROEI¹

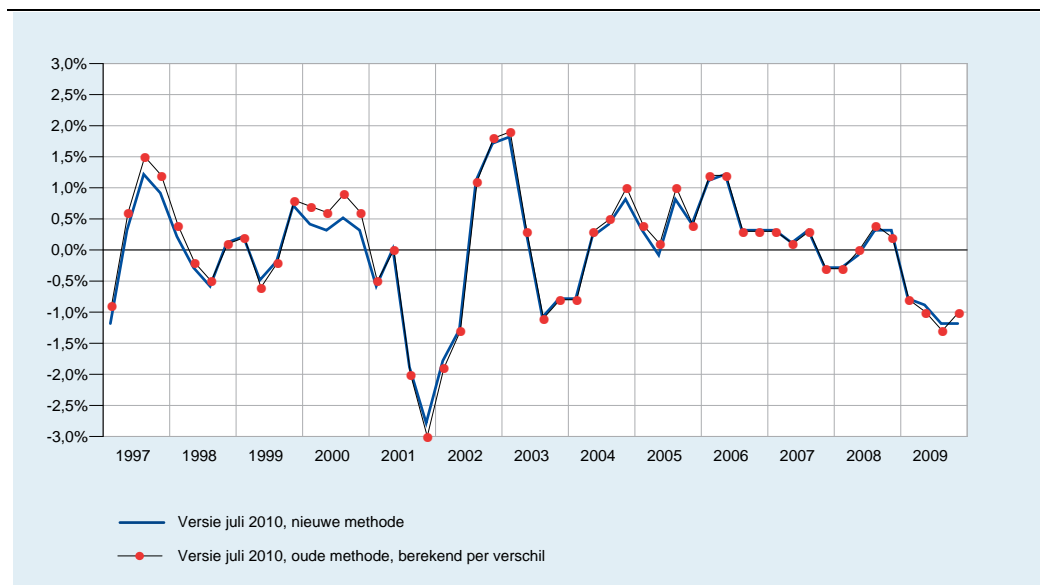

Bron: ICN

¹ Voor seizoen- en kalenderinvloeden gezuiverde gegevens.

Ze is omvangrijker voor de bijdragen op jaarbasis (grafiek 6), wat zoals onderzocht voor de netto-uitvoer vooral komt doordat de bijdrage van de voorraden wordt berekend door het verschil (d.w.z. tussen de bbp-groei en bijdragen van alle componenten van de binnenlandse en buitenlandse vraag¹), en niet meer rechtstreeks op het niveau van een saldo dat onjuist in kettingindexcijfers werd berekend.

GRAFIEK 7 BIJDRAGE VAN DE VOORRAADWIJZIGINGEN TOT DE JAAR OP JAAR BBP-GROEI ¹ VERGELIJKING TUSSEN DE NIEUWE METHODE EN DE OUDE METHODE PER VERSCHIL BEREKEND OP DE BIJDRAGEN VAN DE COMPONENTEN

Bron: ICN

¹ Voor seizoen- en kalenderinvloeden gezuiverde gegevens.

Grafiek 7 illustreert immers dat bij de berekeningswijze volgens de oude methode per verschil, de afwijking ten opzichte van het nieuwe resultaat grotendeels verdwenen is. Het resterende verschil tussen de twee reeksen is het gevolg van correctiefactoren die dienen om de niet-additiviteit van de oorspronkelijke CLV-reeksen op te vangen.

5. Conclusies

De niveaus van de kwartaalreeksen in kettingvolumes van de netto-uitvoer en de voorraadwijzigingen (niveaus in kettingeuro's), die voorkwamen in de tabellen van de bijlage van de papieren brochure alsook in de databank van Belgostat, zullen voortaan niet meer worden gepubliceerd. Deze saldoreeksen kunnen immers niet correct worden berekend, zodat het absolute peil weinig significante informatie oplevert, en het verloop ervan niet altijd relevant is, noch verenigbaar met de ontwikkelingen van de samenstellende aggregaten.

Voor de berekening van de bijdragen tot de driemaandelijkse bbp-groei, die de enige afdoende manier vormt om die saldi voor te stellen en te analyseren, wordt de nieuwe hierboven beschreven formule toegepast en gepubliceerd in de Belgische kwartaalrekeningen vanaf de versie van eind juli 2010.

1. Zie de berekeningsformule per verschil van de bijdrage tot de bbp-groei van de voorraadwijzigingen op blz. 18.